

ZARZĄDZENIE NR 9/0210/2011
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

z dnia 5 grudnia 2011 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Głusza”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Głusza”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych, przyrodniczych i krajobrazowych cennych środowisk wodnych, bagiennych, łąkowych oraz leśnych stanowiących miejsca lęgów i występowania rzadkich gatunków ptaków, ze znacznym udziałem gatunków zagrożonych w skali kraju oraz Unii Europejskiej.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celów, o których mowa w ust. 1, są:

- 1) niekorzystne zmiany hydrologiczne i obniżenie się poziomu wód na terenie rezerwatu wpływające na stan i jakość awifauny oraz zasoby florystyczne ekosystemu;
- 2) antropopresja związana z położeniem rezerwatu w sąsiedztwie wsi Wiskitno od strony zachodniej i zabudowy gospodarczej od strony północnej;
- 3) renaturalizacja przekształconych zbiorowisk leśnych, przebudowa drzewostanu polegająca na stopniowej eliminacji sztucznych nasadzeń świerka *Picea abies*, sosny *Pinus sylvestris*, a także modrzewia *Larix sp.* i lokalnie dębu czerwonego *Quercus rubra* oraz pozostawienie powstałych luk w drzewostanie do naturalnej sukcesji;
- 4) położenie rezerwatu na gruntach Skarbu Państwa zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Runowo.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Ochronie czynnej podlega cały obszar rezerwatu.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Na terenie rezerwatu nie wyznacza się obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa.

§ 7. Na terenie rezerwatu nie wskazuje się miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza.

§ 8. Wprowadza się następujące ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Koronowo, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych:

- 1) zaleca się przebudować zastawki na Strudze Lucimce – wzmocnić je tak, aby wyeliminować lub znacznie uniemożliwić ich częstą dewastację, oraz prowadzić właściwe i w odpowiednim okresie piętrzenie wody na Lucimce w celu prawidłowego zasilania zbiorników rezerwatu;

2) zaleca się ograniczać możliwości lokalizacji inwestycji wodochłonnych w górnej części zlewni Lucimki (powyżej rezerwatu "Bagno Głusza"), w tym instalacji urządzeń do nawodnień rolniczych korzystających z zasobów płytkich wód podziemnych.

§ 9. Traci moc zarządzenie nr 16/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Głusza” (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. Nr 108, poz. 1386).

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko - Pomorskiego.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804 oraz z 2011 r. Nr 34, poz. 170 i Nr 94, poz. 549.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Niekorzystne zmiany hydrologiczne i obniżenie się poziomu wód na terenie rezerwatu wpływające na stan i jakość awifauny oraz zasoby florystyczne ekosystemu.	Wykonanie badań hydrologicznych w celu określenia zabiegów mających na celu przywrócenie odpowiedniego nawodnienia rezerwatu (opracowanie powinno zawierać identyfikację problemu niedoboru wody na terenie rezerwatu oraz określać rodzaj zabiegów niezbędnych dla rozwiązania problemu braku wody w rezerwacie). Na podstawie ww. badań hydrologicznych wykonanie prac inżyniersko - technicznych hamujących dalszą degradację ekosystemu rezerwatu – proponuje się istniejący jaz na rzece Lucimce zmienić na jaz stały, o stałej wysokości piętrzenia lub wydłużyć bieg Lucimki poprzez przekierowanie całości jej wód przez Bagno Głusza – w tym przypadku niezbędne byłoby wybudowanie nowego jazu na ujściu Lucimki z Bagna Głusza. Wypłylenie rowu opaskowego w celu zahamowania odwodnienia rezerwatu. Aby uniknąć podtopienia terenów przyległych, proponuje się wypłylenie rowu do rzędnej terenu, na której poziomie znajduje się odpływ z rezerwatu.
2.	Postępujące zarastanie zbiorników wodnych.	Utrzymanie stabilnego poziomu wód w zbiornikach Bagna Głusza. Ograniczenie rozwoju roślinności szuwarowej (głównie trzciny) poprzez mechaniczne niszczenie kłaczy oraz wykaszanie w sezonie zimowym na obszarach styku ze zbiornikami wodnymi.
3.	Degradacja łąk i zarastanie ostrożeniem polnym <i>Cirsium arvense</i> .	Koszenie i usuwanie biomasy w celu zmniejszenia ilości materii organicznej.
4.	Sztuczne wprowadzone na terenie lasu świeżego nasadzenia świerka <i>Picea abies</i> , sosny <i>Pinus sylvestris</i> , a także modrzewia <i>Larix sp.</i> i lokalnie dębu	Przebudowa drzewostanu, stopniowa wymiana tych gatunków wraz z podnoszeniem się poziomu wody na gatunki higrofilne.

	czerwonego <i>Quercus rubra</i> .	
5.	Położenie linii energetycznej przebiegającej wzdłuż pola w sąsiedztwie południowej granicy rezerwatu, na stałej trasie zlatywania się żurawi <i>Grus grus</i> na noclegowisko.	Przesunięcie lub usunięcie lokalnej linii energetycznej. Oznakowanie linii energetycznej w celu przeciwdziałania kolizji ptaków.
6.	Antropopresja.	Oznaczenie rezerwatu tablicami informacyjnymi (o charakterze edukacyjnym, wskazującym zagrożenia i sposób ich eliminacji).

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ¹⁾
1.	Wykonanie badań hydrologicznych oraz zabudowy hydrotechnicznej stabilizującego poziom wody w zbiornikach Bagna Głusza.	<p>Wykonanie badań hydrologicznych określających zabiegi mające na celu przywrócenie odpowiedniego nawodnienia rezerwatu (opracowanie powinno zawierać identyfikację problemu niedoboru wody na terenie rezerwatu oraz określać rodzaj zabiegów niezbędnych dla rozwiązania problemu braku wody w rezerwacie).</p> <p>Na podstawie ww. badań hydrologicznych wykonanie prac inżyniersko - technicznych hamujących dalszą degradację ekosystemu rezerwatu – proponuje się, po przeprowadzeniu dokładnych badań hydrologicznych, istniejący jaz na rzece Lucimce należy zmienić na jaz stały, o stałej wysokości piętrzenia lub wydłużyć bieg Lucimki poprzez przekierowanie całości jej wód przez Bagno Głusza – w tym przypadku niezbędne byłoby wybudowanie nowego jazu na ujściu Lucimki z Bagna Głusza.</p> <p>Stabilizacja poziomu wód w zbiornikach - nie dopuści to do nadmiernego obniżania poziomu lustra wody późnym latem i wczesną jesienią, zapewni stały poziom wody poprzez cały okres lęgowy. Ustalenie optymalnego poziomu wody w zbiornikach po podpiętrzeniu. Wypłylenie rowu opaskowego w celu zahamowania odwodnienia rezerwatu. Aby uniknąć podtopienia terenów przyległych proponuje się wypłylenie rowu do rzędnej terenu, na której poziomie znajduje się odpływ z rezerwatu.</p>	Cały obszar rezerwatu "Bagno Głusza" oraz Struga Lucimka na przebiegu wzdłuż rezerwatu "Bagno Głusza".
2.	Cięcia, koszenie i usuwanie nadmiaru roślinności w zbiorowiskach szuwarowych o znacznej szerokości w celu zwiększenia	Cięcia w okresie zalegania pokrywy lodowej co 3-4 lata i usuwanie biomasy. Tworzenie zatoczek, półwyspów trzcinowych i korytarzy wodnych o szerokości ok. 2 m, w odstępach ok. 20 m poprzez usuwanie roślinności w celu zwiększenia powierzchni strefy ekotonowej szuwaru i wody.	Obwód Sośno, Lęśnictwo Wąwelno, wydzielenie: 182a i 182c - wykaszanie powierzchni na styku wody z szuwarem, tworzenie obszarów z otwartym lustrem

	powierzchni strefy ekotonowej szuwarów i wody. Ograniczenie nadmiernej ekspansji trzciny i zarośli wierzbowych.		wody, dokładna lokalizacja zostanie określona po wcześniejszej wizji terenowej.
3.	Wykaszenie zdegradowanych łąk z ostrożeniem polnym <i>Cirsium arvense</i> .	Koszenie i usuwanie biomasy. Pozostawianie 10 % powierzchni niekoszonej (Okres późnojesienny (po zakończeniu migracji ptaków). Prace bez użycia ciężkiego sprzętu.	Obwód Sośno, Lęśnictwo Wąwelnio, wydzielanie: 182b - powierzchnia ok. 6 ha, 182c - powierzchnia ok. 2 ha.
4.	Przeciwdziałanie nadmiernej ekspansji trzciny i zarośli wierzbowych oraz olszy w miejscach gdzie obecność ich jest niekorzystna dla ptaków.	Usuwanie kłaczy trzciny i koszenie łąnów oraz usuwanie nalotów wierzbowych.	Obwód Sośno, Lęśnictwo Wąwelnio, wydzielanie: 182a i 182c - powierzchnia wykaszania i wycinki zarośli wierzbowych zostanie ustalona po wcześniejszej wizji terenowej.
5.	Wykonanie sztucznych pływających wysp dla ptaków z materiału uzyskanego poprzez usuwanie roślinności szuwarowej i krzewiastej.	Budowa sztucznych pływających wysp dla awifauny lęgowej w celu powrotu gatunków z rzędu: siewkowych <i>Charadriiformes</i> oraz poprawy warunków lęgowych, w aspekcie ochrony przed drapieżnikami dla bytowania kaczek i perkozów.	Obwód Sośno, Lęśnictwo Wąwelnio, wydzielanie: 182a i 182c - zbiorniki wodne.
6.	Usuwanie, sztucznie wprowadzonych na terenie lasu świeżego, nasadzeń świerka <i>Picea abies</i> , sosny <i>Pinus sylvestris</i> , a także	Przebudowa drzewostanu polegająca na stopniowej eliminacji sztucznych nasadzeń gatunków obcych ekologicznie - usuwanie 5% rocznie każdego z gatunku. Ścięte drzewa pozostawić na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu. Powstałe luki w drzewostanie pozostawić do naturalnej sukcesji.	Obwód Sośno, Lęśnictwo Wąwelnio, wydzielanie: 182a i 182c - w miejscach występowania sztucznych nasadzeń świerka, sosny, modrzewia

	modrzewia <i>Larix sp.</i> i lokalnie dębu czerwonego <i>Quercus rubra</i> .		i dębu czerwonego.
7.	Prowadzenie monitoringu gatunków ptaków, zwierząt, roślin i stanu siedlisk.	Monitoring gatunków ptaków wodno-błotnych w trakcie wiosennej i jesiennej wędrówki oraz monitoring awifauny lęgowej rezerwatu w celu korygowania na bieżąco działań ochronnych - wykonywać cyklicznie co minimum 5 lat. Monitoring rozrostu zbiorowisk szuwarowych i innej roślinności prowadzony równoległe z monitoringiem ornitologicznym.	Cały teren rezerwatu "Bagno Głusza".

¹⁾ niniejsze wydzielenia wskazano na podstawie Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Runowo na lata 2005 - 2014

Uzasadnienie

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Głusza” jest dokumentem określającym sposoby ochrony poszczególnych typów ekosystemów terenu rezerwatu. Dla właściwego funkcjonowania rezerwatu i jego ochrony plan ochrony zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.) sporządza się na okres 20 lat. Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia plan ochrony dla rezerwatu przyrody, sporządzony na podstawie wytycznych zawartych w art. 20 ww. ustawy.

Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Głusza” został zaopiniowany przez Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku pismem z dnia 26 lipca 2011 r., znak sprawy: TEK 7035/1033/2011, przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy uchwałą Nr 14, z dnia 15 lutego 2010 r. Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Bydgoszczy poinformował, w piśmie z dnia 17.10.2011 r., że po zapoznaniu się z projektem przedmiotowego zarządzenia, w którym uwzględniono uwagi Ministra Środowiska przekazane pismem z dnia 28 grudnia 2010, znak DP-074-49/59840/10/GD i z protokołem z posiedzenia ww. Rady dotyczącym opiniowania projektu planu, że wprowadzone zmiany mają charakter porządkujący zapisy i nie dotyczą przedmiotów spraw opiniowanych przez Członków Rady, nie obejmują merytorycznej strony zagadnień diskutowanych na posiedzeniach Regionalnej Rady Ochrony Przyrody. Mając powyższe na uwadze nie stwierdzono potrzeby ponownego zaopiniowania przez Radę przedmiotowego projektu. Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Głusza” został uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego postanowieniem znak: WSRRW.II.6638.16F.2011, z dnia 21 listopada 2011 r. W dniu 5 września 2011 r. Pan Włodzimierz Domek, Przewodniczący Rady Miejskiej w Koronowie, poinformował pismem znak sprawy: OR-RM.0004.26.2011, że podczas obrad XII sesji w dniu 31 sierpnia 2011 r. Rada Gminy Koronowo nie wyraziła żadnej opinii w sprawie przedmiotowego planu ochrony.

Wojewoda Kujawsko-Pomorskiego uzgodnił zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody „Bagno Głusza” przy zachowaniu niżej wymienionego warunku: „uwzględnieniu zachowania optymalnych warunków gruntowo – wodnych na terenie obiektu jak i na sąsiednich obszarach użytkowanych rolniczo”. Odpowiedz: w załączniku nr 1 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Głusza”, podaje się jako sposób eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków przede wszystkim wykonanie badań hydrologicznych w celu określenia zabiegów mających na celu przywrócenie odpowiedniego nawodnienia rezerwatu określa się jasno, że opracowanie powinno zawierać identyfikację problemu niedoboru wody na terenie rezerwatu oraz określać rodzaj zabiegów niezbędnych dla rozwiązania problemu braku wody w rezerwacie. Podaje się również rozwiązania zaproponowane przez autorów dokumentacji do planu ochrony: wykonanie prac inżyniersko - technicznych hamujących dalszą degradację ekosystemu rezerwatu – proponuje się istniejący jaz na rzece Lucimce zmienić na jaz stały, o stałej wysokości piętrzenia lub wydłużyć bieg Lucimki poprzez przekierowanie całości jej wód przez Bagno Głusza – w tym przypadku niezbędne byłoby wybudowanie nowego jazu na ujściu Lucimki z Bagna Głusza. Jednakże ostateczny wybór rozwiązania nastąpi w momencie wykonania szczegółowych badań i analiz, które uwzględniać będą również sąsiedztwo terenów rolniczych.

Obwieszczeniem z dnia 22 czerwca 2011 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu ochrony i możliwość składania uwag i wniosków. Informacja

została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11, art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794). Zgłoszono uwagi w związku z udziałem społeczeństwa.

Uwagi i wnioski do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Głusza” wniósł Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku, pismem z dnia 26 lipca 2011 roku, znak: TEK.7033/1034/2011. Poniżej przedstawiono odpowiedzi na przedmiotowe uwagi: 1. Treść uwagi: „sugerowane wykonanie stałego progu piętrzącego, w miejscu istniejącej zastawki, spowoduje niekorzystne warunki gruntowo-wodne na zmeliorowanych (zdrenowanych) użytkowanych rolniczo obszarach położonych w zasięgu oddziaływania piętrzenia. Utrzymanie stabilnego poziomu wody w cieku, w okresach różnych wartości naturalnego przepływu, jest możliwe jedynie za pomocą budowli piętrzącej z regulowanym poziomem piętrzenia i możliwością regulacji przepływu na tej budowli. Proponowana zmiana trasy Lucimki poprzez przeprowadzenie jej przez Bagno Głusza i wybudowanie nowej budowli piętrzącej na ujściu Lucimki z Bagna spowoduje podobny efekt jak opisany wyżej (stały próg)”. Odpowiedź: w załączniku nr 1 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Głusza”, podaje się jako sposób eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków przede wszystkim wykonanie badań hydrologicznych w celu określenia zabiegów mających na celu przywrócenie odpowiedniego nawodnienia rezerwatu określa się jasno, że opracowanie powinno zawierać identyfikację problemu niedoboru wody na terenie rezerwatu oraz określać rodzaj zabiegów niezbędnych dla rozwiązania problemu braku wody w rezerwacie. Podaje się również rozwiązania zaproponowane przez autorów dokumentacji do planu ochrony: wykonanie prac inżyniersko - technicznych hamujących dalszą degradację ekosystemu rezerwatu – proponuje się istniejący jaz na rzece Lucimce zmienić na jaz stały, o stałej wysokości piętrzenia lub wydłużyć bieg Lucimki poprzez przekierowanie całości jej wód przez Bagno Głusza – w tym przypadku niezbędne byłoby wybudowanie nowego jazu na ujściu Lucimki z Bagna Głusza. Jednakże ostateczny wybór rozwiązania nastąpi w momencie wykonania szczegółowych badań i analiz, które uwzględnią będą również sąsiedztwo terenów rolniczych. 2. Treść uwagi: „sprawa wypłymania rowu opasowego również jest niedopuszczalna ponieważ zakłóci to warunki odpływu wody z obszarów drenowanych. Do tego rowu podłączone są wyloty zbieraczy z działów drenarskich”. Odpowiedź: weryfikacja zaproponowanego przez autorów dokumentacji do planu ochrony sposobu eliminacji niekorzystnych zmian stosunków wodnych w rezerwacie Bagno Głusza zostanie zweryfikowana w trakcie wykonania szczegółowych badań, o których mowa w załączniku Nr 1 i 2 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „ Bagno Głusza”.

W planie ochrony nie wskazano miejsc na terenie rezerwatu, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza zgodnie z zapisami (art. 20 ust. 3 pkt 6) ustawy o ochronie przyrody, jak również nie przewidziano udostępnienia rezerwatu dla celów turystycznych, rekreacyjnych, sportowych oraz amatorskiego połowu ryb i rybactwa. Nie wskazano także obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych i edukacyjnych. Udostępnianie rezerwatu przyrody w celu prowadzenia badań naukowych oraz edukacji może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 24 i ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje nadzór

nad ich rodzajem i metodyką, mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie.

Rezerwat położony jest poza wyznaczonymi, przekazanymi do Komisji Europejskiej oraz potencjalnymi obszarami Natura 2000.

Rezerwat utworzono w celu zachowania ze względów naukowych, przyrodniczych i krajobrazowych cennych środowisk wodnych, bagiennych, łąkowych oraz leśnych stanowiących miejsca lęgów i występowania rzadkich gatunków ptaków, ze znacznym udziałem gatunków zagrożonych w skali kraju oraz Unii Europejskiej. Strategicznym celem ochrony rezerwatu jest zabezpieczenie ważnego noclegowiska żurawi *Grus grus* w okresie jesiennej wędrówki oraz zachowanie siedlisk rzadkich gatunków ptaków wodno – błotnych m.in. bąka *Botaurus stellaris*, bączka *Ixobrychus minutus*, rybitwy białoskrzydłej *Chlidonias leucopterus*, zielonki *Porzana parva*, podróżniczka *Luscinia svecica*, wąsatki *Panurus biarmicus*.

Głównym zagrożeniem w rezerwacie „Bagno Głusza” są niekorzystne zmiany stosunków wodnych. Są one następstwem wykonanych w latach 1988-1991 w rejonie obecnego rezerwatu „Bagno Głusza” melioracji odwadniających, polegających na regulacji Strugi Lucimki, budowie rowu opaskowego biegnącego po granicy obszaru rezerwatu oraz melioracji rowów bocznych. W planie ochrony uznano za konieczne rozpoznanie dotychczasowych zasobów wodnych i ich zmian, a następnie planowana jest stabilizacja poziomu wód w rezerwacie m.in. poprzez wykonanie urządzeń hydrotechnicznych niezbędnych w celu zatrzymania wody w rezerwacie. Przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom hydrologicznym i obniżeniu się poziomu wód na terenie rezerwatu, wpływające na stan i jakość awifauny oraz zasoby florystyczne ekosystemu, jest zadaniem priorytetowym i niezbędnym w celu zachowania siedlisk wodno-błotnych gatunków ptaków.

Uchylenie zarządzenia nr 16/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagno Głusza” (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 103, poz. 1336) jest niezbędne z uwagi na konieczność uwzględnienia uwag Ministra Środowiska przesłanych pismem z dnia 28 grudnia 2010 roku, znak DP-074-49/59840/10/GD. W związku z powyższym wprowadzając ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Koronowo, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych, nie poruszono kwestii będących w zakresie kompetencji organów ochrony środowiska określonych w odrębnych aktach rangi ustawowej. Ponadto usunięto zapisy dotyczące spraw uregulowanych w ustawie o ochronie przyrody, tj. udostępniania rezerwatu w celu edukacyjnym, czy badań naukowych, odpowiednio z zezwoleniem, zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (określone w art. 15 ust. 1 pkt. 24 i ust. 5 ustawy o ochronie przyrody) oraz rozszerzono § 2 zarządzenia, precyzyjnie określając przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony przedmiotowego rezerwatu przyrody. W przedmiotowym planie ochrony, zgodnie z uwagami Ministra Środowiska uściślono zakres i sposób prowadzenia działań z zakresu ochrony czynnej.

Jednocześnie w trakcie powtórnej analizy dokumentacji planu ochrony i uwarunkowań terenowych występujących na obszarze rezerwatu "Bagno Głusza" wprowadzono dodatkowe działanie ochronne w załączniku Nr 2 niniejszego zarządzenia. Działanie polegać będzie na budowie sztucznych pływających wysp dla ptaków lęgowych w celu powrotu do rezerwatu gatunków z rzędu: siewkowych *Charadriiformes* oraz poprawy warunków lęgowych, w aspekcie ochrony przed drapieżnikami dla bytowania kaczek i perkozów.